

ריבית דריבית

הכוח הכי גדול בעולם ההשקעות — ולמה
מי שמתחיל מוקדם מנצח, גם עם פחות.

ליאור קרני · מתכנן פיננסי | עודכן יוני 2026



מי שמתלבט אם בכלל שווה להתחיל בסכום קטן

מי שדוחה את ההתחלה

"לכשיהיה יותר"

למי זה רלוונטי

9 דק' קריאה

איינשטיין כביכול קרא לזה "הפלא השמיני של העולם". בלי קשר למי באמת אמר את זה — ריבית דריבית היא הכוח הכי גדול שעומד לרשותך כמשקיע. היא הסיבה שסכום קטן שמתחיל מוקדם מנצח סכום גדול שמתחיל מאוחר, והיא גם הסיבה שחוב קטן יכול להפוך למפלצת. המדריך הזה מראה לך בדיוק איך זה עובד — ואיך לשים את זה לצד שלך.

1%

דמי ניהול עודפים = עשרות אחוזים
שנשחקים לאורך עשורים

9~ שנים

להכפלת הכסף, בהנחת תשואה 8%
— להמחשה

72

הכלל שמעריך בכמה שנים הכסף
מכפיל את עצמו

במדריך הזה

- 01 מה זה ריבית דריבית
- 02 למה הזמן הוא המשתנה החשוב ביותר
- 03 מי שמתחיל מוקדם — מנצח עם פחות
- 04 כלל 72 — כלי האצבע שלך
- 05 למה אפילו סכומים קטנים עובדים
- 06 דמי ניהול — האויב השקט של הריבית דריבית
- 07 הצד האפל — חוב שמתגלגל
- 08 איך מנצלים את זה בפועל
- 09 טעויות נפוצות
- 10 צ'קליסט פעולה
- 11 שאלות נפוצות
- 12 מילון מונחים

01 מה זה ריבית דריבית

ריבית רגילה היא רווח על הקרן – על הסכום שהפקדת. **ריבית דריבית היא רווח על הרווח**: בשנה השנייה אתה מרוויח לא רק על מה שהפקדת, אלא גם על הרווח של השנה הראשונה. בשנה השלישית – על הכל ביחד. וכן הלאה. הכסף שלך מתחיל "לעבוד" – ואז הרווח שלו מתחיל לעבוד גם הוא.

זה ההבדל בין צמיחה קווית (כל שנה אותו סכום נוסף) לצמיחה מעריכית (כל שנה הבסיס גדל, אז התוספת גדלה). בהתחלה ההבדל נראה זניח. אחרי עשור, הוא מתחיל להיות מורגש. אחרי שניים-שלושה עשורים – הוא דרמטי.

דוגמה במספרים · להמחשה

נניח שהפקדת **10,000 ₪** פעם אחת, והשאר אתם לגדול בהנחת תשואה שנתית של **7%** (להמחשה בלבד – לא הבטחת תשואה):

אחרי 10 שנים זה גדל לכ- **19,700 ₪**. אחרי 20 שנה – כ- **38,700 ₪**. אחרי 30 שנה – כ- **76,000 ₪**. אחרי 40 שנה – כ- **150,000 ₪**. אותם 10,000 ₪, בלי שהוספת שקל. כל מה שעשית זה לתת לזמן לעבוד.

02 למה הזמן הוא המשתנה החשוב ביותר

בריבית דריבית יש שלושה משתנים: כמה אתה מפקיד, באיזו תשואה, ולכמה זמן. רוב האנשים מתעסקים בשניים הראשונים — אבל **הזמן הוא זה שעושה את עיקר העבודה**, כי הוא נכנס לחישוב כמעריך, לא כמכפיל.

ההתחלה נראית משעממת

בשנים הראשונות הרווח על הרווח קטן, כי הבסיס עוד קטן. הרבה אנשים מתייאשים כאן ומפסיקים — בדיוק לפני שזה מתחיל להתפוצץ.

הסוף נראה כמו קסם

חלק הארי של הצמיחה קורה בעשור-שניים האחרונים. זה לא כי השוק "השתגע" — זה כי הבסיס נעשה כל כך גדול שגם תשואה רגילה עליו היא סכום ענק. המשמעות המעשית פשוטה: **שנה שבה הכסף לא מושקע היא שנה שלא חוזרת**. אי אפשר "להשלים" אותה אחר כך בהפקדה גדולה יותר, כי מה שהפסדת זה לא הסכום — אלא את כל הריבית דריבית שהסכום הזה היה צובר עד הסוף.

03 מי שמתחיל מוקדם – מנצח עם פחות

זו הדוגמה שמשנה לאנשים את התפיסה. בוא נשווה שני חוסכים, שניהם בהנחת תשואה זהה של **7% בשנה** (להמחשה):

דנה – מתחילה מוקדם	יואב – מתחיל מאוחר	הפקדה
1,000 ש"ח בחודש	1,000 ש"ח בחודש	מתחילה בגיל
25	35	מפקיד/ה במשך
10 שנים בלבד (עד 35), ואז עוצרת	30 שנה רצופות (עד 65)	סך הכל הפקיד/ה מהכיס
כ-120,000 ש"ח	כ-360,000 ש"ח	שווי משוער בגיל 65
כ-1,230,000 ש"ח	כ-1,230,000 ש"ח	

תקרא את זה שוב. דנה הפקידה **שליש** ממה שיואב הפקיד – והגיעה בערך לאותו מקום. למה? כי 10 השנים שלה התחילו עשור מוקדם יותר, וקיבלו עשור נוסף של ריבית דריבית בקצה. **הוותק שלה עשה את העבודה שהכסף של יואב נאלץ לעשות.**

השורה התחתונה

זה לא אומר "אל תפקיד הרבה" – ככל שתפקיד יותר, ייצא לך יותר. זה אומר משהו אחר: **הדבר היקר ביותר שאתה יכול לעשות הוא לחכות.** כל המספרים כאן הם להמחשת העיקרון, ולא הבטחת תשואה.

הזמן הטוב ביותר להתחיל היה לפני עשור. השני בטיבו –
היום.

04 כלל 72 – כלי האצבע שלך

איך מעריכים מהר, בלי מחשבון, תוך כמה זמן הכסף יכפיל את עצמו? מחלקים **72 בתשואה השנתית באחוזים**. התוצאה היא מספר השנים המשוער להכפלה. זה לא מדויק לחלוטין – זו קירוב – אבל הוא קרוב מספיק כדי לתת לך אינטואיציה חזקה.

שנים להכפלה	72 חלקי...	תשואה שנתית (הנחה להמחשה)
כ-18 שנה	$4 \div 72$	4%
כ-12 שנה	$6 \div 72$	6%
כ-9 שנים	$8 \div 72$	8%
כ-7 שנים	$10 \div 72$	10%

שני דברים שהטבלה הזו מלמדת מיד: **ראשית**, ככל שהתשואה גבוהה יותר, הכסף מכפיל את עצמו מהר יותר – וכאן בדיוק נכנס המשקל של דמי הניהול (פרק 06). **שנית**, אפשר להפוך את הכלל: רוצה לדעת איזו תשואה צריך כדי להכפיל כסף ב-10 שנים? 72 חלקי 10 – בערך 7.2% בשנה.

05 למה אפילו סכומים קטנים עובדים

"אין לי מה להשקיע, זה סכום מצחיק" – זו אולי המחשבה היקרה ביותר שיש. ריבית דריבית לא בודקת כמה הפקדת. היא פשוט מכפילה את מה שיש, שוב ושוב. סכום קטן + הרבה זמן יכול להביס סכום גדול + מעט זמן.

דוגמה במספרים · להמחשה

נניח 200 ש"ח בחודש – פחות ממנוי כושר – בהנחת תשואה 7% לשנה. אחרי 30 שנה זה כ- **240,000 ש"ח**, מתוכם רק כ-72,000 ש"ח זה כסף שהפקדת. כל השאר – קרוב ל- **170,000 ש"ח** – זה רווח על הרווח. הכסף עבד הרבה יותר קשה ממך.

הנקודה היא לא הסכום המדויק. הנקודה היא ש **להתחיל קטן ומוקדם עדיף על להתחיל גדול ומאוחר**, וש אפשר תמיד להגדיל את ההפקדה בהמשך כשמרוויחים יותר. את מה שאי אפשר להחזיר זה את הזמן.

06 דמי ניהול – האויב השקט של הריבית דריבית

ריבית דריבית עובדת לשני הכיוונים. בדיוק כמו שהרווחים מצטברים על עצמם – כך גם דמי הניהול. אחוז קטן שנגרע כל שנה נראה זניח, אבל לאורך עשורים הוא חותך פלח עצום מהתוצאה הסופית, כי הוא לא רק לוקח ממך כסף – הוא לוקח ממך את כל הריבית דריבית שהכסף הזה היה צובר.

דוגמה במספרים · להמחשה

נניח 100,000 ש' שמושקעים ל-30 שנה. בהנחת תשואה **נטו של 7%** (אחרי דמי ניהול נמוכים) הסכום גדל לכ- **760,000 ש'.** בהנחת תשואה נטו של **6%** בלבד – כלומר אחוז אחד נוסף שנשחק בדמי ניהול – הסכום גדל רק לכ- **575,000 ש'.** ההפרש: כ- **185,000 ש'.** אחוז אחד בשנה, על אותו סכום התחלתי, אכל כמעט פעמיים את הקרן המקורית. כל המספרים להמחשת העיקרון בלבד.

למה זה כל כך אכזרי: דמי הניהול נגבים על כל הצבירה, גם על הרווחים שכבר צברת. ככל שהכסף גדל, הנגיסה השנתית גדלה איתו. לכן בהשקעה לטווח ארוך, ההפרש בין דמי ניהול הוגנים לגבוהים הוא אחד הדברים הכי משמעותיים שבשליטתך – הרבה יותר מ"לתזמן את השוק".

07 הצד האפל – חוב שמתגלגל

אותו כוח בדיוק שבונה לך הון יכול לחפור לך בור. כשאתה חייב כסף בריבית – ולא מחזיר – הריבית מצטברת על עצמה בדיוק כמו רווחים בהשקעה, רק שהפעם זה **עובד נגדך**. זו הסיבה שחוב בריבית גבוהה (מינוס בבנק, אשראי מתגלגל, הלוואות חוץ-בנקאיות) הוא כל כך מסוכן.

דוגמה במספרים · להמחשה

נניח חוב של **20,000 ₪** בריבית שנתית של 18% (טווח אופייני לאשראי מתגלגל), בלי החזרים. אחרי 5 שנים החוב תפח לכ- **46,000 ₪**. אחרי 10 שנים – לכ- **105,000 ₪**. אותם 20,000 ₪ שלא טופלו הפכו ליותר מפי חמישה. ריבית דריבית, רק לכיוון הלא נכון.

המסקנה המעשית: **לפני שמשקיעים – מכבים שריפות**. אין השקעה "בטוחה" שמניבה 18% בשנה, אבל יש חוב שעולה 18% בשנה. החזר חוב יקר הוא בעצם "תשואה מובטחת" בגובה הריבית – וזה אחד הצעדים הכי משתלמים שאפשר לעשות עם כסף פנוי.

08 איך מנצלים את זה בפועל

העיקרון יפה – אבל מה עושים איתו ביום שני בבוקר? חמישה צעדים שמתרגמים את הריבית דריבית למשהו שקורה בחשבון שלך:

01 תתחיל היום, גם בקטן

הסכום פחות חשוב מהתאריך. אפילו הפקדה חודשית צנועה שמתחילה עכשיו עדיפה על הפקדה גדולה ש"תתחיל כשיהיה יותר נוח". הזמן הוא הנכס היקר.

איך: הגדר הוראת קבע חודשית קבועה למכשיר השקעה. גם 200–300 ש"ח זה התחלה אמיתית.

02 תהפוך את זה לאוטומטי

ריבית דריבית עובדת רק אם הכסף נשאר בפנים. הוראת קבע מסירה את "ההחלטה החודשית" – אתה לא מתפתה לדלג, והכסף פשוט עובד ברקע.

03 אל תיגע בלי סיבה טובה

כל משיכה מוקדמת לא רק מקטינה את הקרן – היא מוחקת את כל הריבית דריבית העתידית של הסכום שמשכת. תן לכסף את הדבר שהוא הכי צריך: זמן ושקט.

04 שמור על דמי ניהול נמוכים

כפי שראינו בפרק 06, אחוז עודף לאורך עשורים שווה הון. בדוק כמה אתה משלם, והשווה. שיחת מיקוח אחת או ניוד יכולים לשנות את התוצאה הסופית בעשרות אלפי שקלים.

05 הגדל את ההפקדה כשהכנסה גדלה

קיבלת העלאה? נתב חלק ממנה אוטומטית להשקעה, לפני שהוא "נספג" באורח החיים. ככה אתה מאכיל את המנוע בלי להרגיש בכיס.

09 טעויות נפוצות

✘ **לחכות "עד שיהיה יותר כסף".** זו הטעות היקרה מכולן. כל שנה שמחכים גוזלת את העשור האחרון של הצמיחה – בדיוק החלק הכי חזק.

✘ **למשוך בכל פעם שצריך קצת כסף.** משיכה לא מוחקת רק את הסכום – היא מוחקת את כל הריבית דריבית שהוא היה צובר עד הסוף.

✘ **להתעלם מדמי הניהול.** אחוז קטן נראה זניח, אבל לאורך עשורים הוא נוגס פלח ענק. זה ההוצאה הכי שקטה והכי יקרה.

✘ **לזלזל בסכומים קטנים.** "זה רק 200 ש" – אבל רק 200 ש" קבועים לאורך עשורים זה סכום שמשנה חיים. הקביעות מנצחת את הגודל.

✘ **להשקיע לפני שמכבים חוב יקר.** ריבית דריבית שלילית על חוב ב-18% מנצחת כל תשואה סבירה. קודם מכבים שריפות, אחר כך בונים.

צ'קליסט פעולה – 5 דקות ✓

בדקתי אם יש לי חוב יקר (מינוס/אשראי) – ושמתי אותו ראשון בתור

הגדרתי הוראת קבע חודשית קבועה למכשיר השקעה – גם אם בקטן

בדקתי כמה דמי ניהול אני משלם, והשוויתי לטווח ההוגן

הצבתי לעצמי כלל: לא לגעת בכסף הזה בלי סיבה אמיתית

סימנתי תזכורת: בכל העלאה בשכר – להגדיל את ההפקדה

11 שאלות נפוצות

אז ריבית דריבית מבטיחה שאתעשר?

לא. היא מתארת איך כסף גדל אם הוא מניב תשואה לאורך זמן – אבל תשואה בשוק ההון אינה מובטחת, היא תנודתית, ויש שנים שליליות. כל המספרים במדריך הם להמחשת העיקרון בהנחות מסוימות, ולא הבטחה.

אם אין לי הרבה כסף, שווה בכלל להתחיל?

דווקא כן. כשהסכום קטן, היתרון היחיד שיש לך הוא זמן – והוא בדיוק המשתנה החזק ביותר. סכום קטן שמתחיל מוקדם יכול להביס סכום גדול שמתחיל מאוחר.

למה דמי ניהול של אחוז אחד משנים כל כך הרבה?

כי הם נגבים כל שנה על כל הצבירה, כולל הרווחים. הם לא רק לוקחים את האחוז – הם מוחקים את הריבית דריבית שאותו אחוז היה צובר עד הסוף. לאורך עשורים זה מצטבר להון.

כמה זמן צריך כדי לראות תוצאות?

בשנים הראשונות הצמיחה נראית איטית כי הבסיס קטן. עיקר הקסם קורה בעשור-שניים האחרונים. לכן ריבית דריבית מתגמלת סבלנות – ומענישה חוסר סבלנות.

איך מחשבים מהר תוך כמה זמן הכסף יכפיל את עצמו?

כלל 72: מחלקים 72 בתשואה השנתית באחוזים. בהנחת תשואה 8%, למשל, זה בערך 9 שנים. זו הערכה מקורבת, אבל מספיק טובה כדי לתת לך תחושה.

אם יש לי חוב, להשקיע או להחזיר קודם?

ככלל, חוב יקר (ריבית דו-ספרתית) עדיף להחזיר קודם – ההחזר הזה הוא כמו "תשואה מובטחת" בגובה הריבית. רק אחרי שמכבים את החוב היקר, פונים להשקעה. שווה לבדוק את המקרה הספציפי שלך.

12 מילון מונחים

ריבית דריבית	רווח שמחושב לא רק על הקרן אלא גם על הרווחים שכבר נצברו. הבסיס גדל כל תקופה, ולכן הצמיחה מואצת.
קרן (הסכום)	הסכום המקורי שהפקדת, לפני רווחים. ריבית רגילה מחושבת רק עליו; ריבית דריבית – גם על מה שהוא ייצר.
צמיחה מעריכית	צמיחה שבה הקצב עצמו גדל עם הזמן, בניגוד לצמיחה קווית שבה נוסף אותו סכום בכל תקופה.
כלל 72	כלל אצבע מהיר: 72 חלקי התשואה השנתית באחוזים = מספר השנים המשוער להכפלת הכסף.
תשואה	שיעור הרווח על ההשקעה לאורך תקופה, באחוזים. בשוק ההון היא משתנה ולא מובטחת.
דמי ניהול	תשלום שנתי לגוף שמנהל את הכסף. נגבה על כל הצבירה ולכן שוחק את הריבית דריבית לאורך זמן.
אופק השקעה	פרק הזמן שמתוכנן עד למשיכת הכסף. ככל שהוא ארוך יותר, הריבית דריבית עובדת חזק יותר.



ליאור קרני · מנהיגות פיננסית

karnyoffice.co.il · info@karnyoffice.co.il · 055-442-4302

המדריך הוא מידע כללי ולא מהווה ייעוץ השקעות, ייעוץ פנסיוני, ייעוץ מס או תחליף לבדיקה פרטנית של הנתונים שלך. כל הדוגמאות והמספרים נועדו להמחשת העיקרון בלבד, מבוססים על הנחות תיאורטיות (כגון תשואה שנתית קבועה), ואינם מהווים הבטחת תשואה. תשואות בשוק ההון אינן מובטחות ועלולות להיות שליליות. לפני כל פעולה – כדאי לבדוק את המצב הספציפי שלך מול גורם מוסמך.